

Standard	Nazwa	Data wprowadzenia
PP 4	UDZIAŁ OSÓB TRZECICH W WIZYCIE MOŻLIWY JEST TYLKO NA ŻYCZENIE LUB ZA ZGODĄ PACJENTA	01 lipca 2025 r.

Ustalenie zasad obecności i asystowaniu przy wizycie , badaniu lub zabiegu osób trzecich.

Zgodnie z Art.21 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, który określa „Obecność osoby bliskiej przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych”

- 1. Na życzenie pacjenta przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych może być obecna osoba bliska.*
- 2. Osoba wykonująca zawód medyczny udzielająca świadczeń zdrowotnych pacjentowi może odmówić obecności osoby bliskiej przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w przypadku istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta. Odmowę odnotowuje się w dokumentacji medycznej.*

Korzystając z pomocy medycznej pacjent ma prawo do tego, żeby w czasie udzielania świadczenia przebywała razem z nim bliska mu osoba. Jeżeli więc sobie tego życzy, w trakcie wizyty i badania przez lekarza, albo przy drobnych zabiegach może towarzyszyć mu np. członek rodziny lub bliski przyjaciel. Może się zdarzyć, że ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne lub w przypadku prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia epidemicznego, lekarz (pielęgniarka, położna, rehabilitant) odmówią obecności osobie bliskiej. W każdym takim przypadku mają obowiązek odnotować odmowę i jej powód w dokumentacji medycznej. Jeżeli pacjent jest małoletni, całkowicie ubezwłasnowolniony lub niezdolny do świadomego wyrażenia zgody, wymagana jest zgoda jego przedstawiciela ustawowego lub **opiekuna faktycznego**.

Kim jest opiekun faktyczny?

Zdarzają się sytuacje, w których konieczne jest otrzymanie pomocy lekarskiej dla dziecka, pomimo że w danej chwili dziecko nie przebywa pod opieką rodziców lub przedstawicieli ustawowych. Zatem rodzic nie może osobiście zgłosić się na wizytę lekarską ze swoim dzieckiem. Małoletni pacjent przebywa wtedy najczęściej pod opieką opiekuna faktycznego. Opiekunem faktycznym jest osoba sprawująca, bez obowiązku ustawowego, stałą opiekę nad pacjentem, który ze względu na wiek, stan zdrowia albo stan psychiczny opieki takiej wymaga (zatem definicja opiekuna faktycznego nie dotyczy wyłącznie opieki nad małoletnim, lecz dotyczy także innych osób pełnoletnich, które z różnych przyczyn nie są w stanie samodzielnie działać we własnym imieniu).

Czy opiekun faktyczny może zgłosić się z dzieckiem na wizytę lekarską?

Tak. Opiekun faktyczny, który opiekuje się dzieckiem podczas nieobecności rodziców może zabrać dziecko do lekarza. Opiekunem faktycznym może być członek rodziny, osoba bliska lub inna osoba sprawująca opiekę nad pacjentem.

Czy opiekun faktyczny może wyrazić zgodę na wszystkie czynności medyczne wobec dziecka, którym się opiekuje?

Nie. Opiekun faktyczny nie może wyrazić zgody na zabieg o podwyższonym ryzyku, np.inwazyjne badanie czy wykonanie iniekcji. Jeśli zachodzi konieczność podjęcia tego rodzaju leczenia, wówczas konieczna jest pisemna zgoda przedstawicieli ustawowych małoletniego pacjenta (najczęściej będą to rodzice).

Wyjątek stanowi sytuacja, w której konieczne jest wykonanie czynności medycznych ze względu na zagrożenie życia i zdrowia dziecka. Wtedy lekarz udziela natychmiastowej pomocy, nawet jeśli nie uzyskał zgody rodziców małoletniego pacjenta.